No. 125. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 27 Mei.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD BREDA, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat, volgens bepaling van Zijne Excellentie den Heere Generaal der Infanterie Opperbevelhebber dezer Vesting, te rekenen van *heden*, de POORTEN dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten *drie* ure, en gesloten des avonds ten *negen* ure; zullende de Brugboomen gelijktijdig met de Poorten geopend worden, doch een half uur vroeger dan deze worden gesloten.

Breda, den 25. Mei 1835.

DE ROY, Vt.

Ter ordonnantie van dezelven;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

LAATSTE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Uit Kampen schrijft men van den 22sten dezer:

» Gisteren is eene tweede afdeeling der jagers van het korps van den kolonel *Cleerens*, ongeveer 65 man sterk, het eerste transport, hetwelk den 16den dezer van hier vertrokken was, gevolgd, en moet thans reeds te Harderwijk zijn aangekomen."

— De Berigten uit Belgie houden heden niets bijzonders. — Heden (25 *Mei*) waren te Antwerpen de fondsen genoteerd; O. Metall. 102; Nap. renten 92; Spanje, *Guebhard*, 46¼, 46; Perpetuelen 44½, 45; 3 pCt. niet genoteerd; Cortes te L. 42½, Id. Coupons 21; Uitgest. 18, 19, 18⅝; Bras. 87½.

Ter Londensche beurs van den 22sten hebben de fondsen, schoon men nog niet van den schrik van den vorigen dag teruggekomen was, zich echter beter staande gehouden. De 3 pCt. consols waren genoteerd 90¼; Ned. 2½ pCt. 55¾; 5 pCt. 100¾; Sp. perpet. hij het begin der beurs geopend tegen 55 en 54, vervolgens gedaald tot 50 en 51, doch op het berigt van geruststellende tijdingen uit Madrid van den 15den, weder gekomen tot 53 en 54; Uitgest. 23 à 25; Portugal 97; Bras. 85¾, 86.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Mei.

De conclusiën, door een der advokaten gisteren voor het hof der Pairs genomen, dat het verhoor der beklaagden en getuigen niet anders dan in tegenwoordigheid van alle de beschuldigden zoude plaats hebben, zijn overeenkomstig het gevoelen van het publiek ministerie verworpen, hoofdzakelijk op grond, dat het hof, bij deszelfs arrest van den 9den dezer, den president heeft gemagtigd de zoodanige der beklaagden, die de goede orde verstoren, naar de gevangenis terug te doen brengen, met dien verstande echter, dat deze, zoodra zij zich aan den gewonen loop der debatten willen onderwerpen, andermaal zullen worden toegelaten. Vervolgens is men tot het verhoor der getuigen overgegaan, en is zulks in de zitting van heden voortgezet. Hunne verklaringen leverden weinig belangrijks, daar dezelve zich bepaalden tot de eenvoudige vraag, of eenige der beschuldigden aan den opstand te Lyon een werkelijk aandeel hebben genomen. Ten aanzien van een derzelve, zekeren *Morel*, schijnt dit vrij stellig te blijken.

— In de kamer van afgevaardigden voerden gisteren nog onderscheidene redenaars het woord, over de autorisatie om de HH. *de Cormenin* en *Audry de Puyraveau* te vervolgen. Van de zijde der oppositie beweerden de HH. *Pagès de l'Ariège*, *Nicod*, *Arago* en anderen, dat het eene ongehoorde aanmatiging was de leden eener vertegenwoordigende vergadering, aan wien men boven alles vrijheid van gevoelen moet toekennen, voor eene eenvoudige verklaring hunner denkwijze, te willen bestraffen; dat het daarenboven ten deze niet bleek, dat de genoemde afgevaardigden werkelijk het adres aan de beklaagden hadden geteekend, en de kamer dus hare waardigheid zoude verzaken, indien zij hen aan de kamer der Pairs uitleverde. De minister van justitie heeft zijne aanvrage door een beroep op de wet van 8 October 1830, waarbij ten stelligste is bepaald, dat onder anderen de beide wetgevende kamers, degenen die haar beleedigden voor hare balie konden dagvaarden, verdedigd, daarbij voegende dat het lidmaatschap der vertegenwoordiging ten deze geene uitzondering konde wettigen. Te midden dezer discussie, die door de zeer onvoegzame uitdrukkingen van een ander lid der oppositie, den heer *Teulon*, vrij hevig dreigde te worden, werd de beraadslaging op eene zeer ongewone wijze gestoord. Van eene der tribunes hoorde men een voor de kamer der Pairs beleedigend gezegde toejuichen, en toen de heer *Jaubert* te kennen gaf, dat dit ongeoorloofd bewijs van goedkeuring bepaaldelijk door eenige der redacteuren van de dagbladen gegeven was, meende de heer *Dupin* deze de hun aangewezen plaats te moeten doen ontruimen. Hierover ontstond in de vergadering eenige beweging; de heer *Laffitte* meende dat de beraadslaging thans naauwelijks voortgezet konde worden, en dus tot heden moest worden uitgesteld; anderen waren van gevoelen dat men de mededeeling der dagbladen zeer wel konde missen; terwijl eindelijk als een middenweg werd voorgesteld, dat de tribune, daar men het onvoegzaam gedrag der dagbladschrijvers genoeg gestraft achtte, op nieuw zoude worden geopend. De voorzitter volgde dezen raad, doch daar nu de genoemde schrijvers weigerden terug te keeren, bleef de onrustige beweging voortduren, en was men eindelijk genoodzaakt de zitting op te heffen.

Buiten de vergaderzaal heeft dit voorval nog ergere gevolgen gehad. De heer *Jaubert* had naauwelijks den ingang van het gebouw bereikt, of eene vrij talrijke bende jonge lieden omringde hem, met het kennelijk doel, om door gezochten twist tot dadelijkheden te geraken. Oogenblikkelijk schoten er een dertigtal afgevaardigden toe, om hunnen ambtgenoot te verdedigen, waarvan er eenige met stokken waren gewapend. Het schijnt dat er van wederzijden eenige slagen zijn gevallen, immers het verschil en de verwarring liep zoo hoog, dat de municipale garde is tusschen beide getreden, en zes der eerste aanvallers in hechtenis heeft genomen. Daar dit alles binnen de hekken van het paleis der afgevaardigden voorviel, zijn deze jonge lieden voor de questors gebragt, aldaar ondervraagd en vervolgens in vrijheid gesteld.

Dezen morgen werd bij het openen der zitting, die eene ontelbare menigte nieuwsgierigen had uitgelokt, een brief van de redacteurs der dagbladen aan den voorzitter medegedeeld, waarin zij ten stelligsten verklaarden, dat er van hunne tribune geene blijken van goed- of afkeuring werden gegeven. Voorts namen de HH. *Jacqueminot*, *Bugeaud*, *Gerard* en anderen het woord, om zich ten ernstigste over de mishandeling den heer *Jaubert* aangedaan, te beklagen, te kennen gevende, dat men de dagbladschrijvers sints lang eene al te groote vrijheid had toegestaan, waarvan op eene verregaande wijze werd misbruik gemaakt. Voorts is door den heer *Jollivet* voorgesteld en door de kamer met eene beslissende meerderheid besloten, den redacteur van den *Rénovateur*, die van de geheele toedragt der zaak, een, zoo men zegt, onnaauwkeurig en voor de leden der kamer beleedigend verslag heeft gegeven, oogenblikkelijk voor hare balie te dagvaarden.

Van de 193 personen die eergisteren bij de Porte St. Martin in hechtenis werden genomen, zijn er 75 in vrijheid gesteld. Gisteren avond zag men op dezelfde plaats het volk op nieuw zamenscholen.

— Berigten uit Madrid van den 17den vermelden, dat aldaar alles rustig was, en de discussie der binnenlandsche schuld door de afgevaardigden werd voortgezet. Van Cadix had men vernomen, dat aldaar de goede orde ernstig werd gestoord, zoodat de generaal *Riojas* met eenige troepen uit Grenada derwaarts was getrokken.

— Heden (24 *Mei*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 108,10; 3 pCt. 81,25; Nap. renten 98,75; Sp. perpet. 42; 3 pCt. 25½; Cortes 41; alles kontant.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten Mei.

De *Staats-Courant* van heden houdt een besluit van Z. M. van den 13den Mei, waarbij het aan den Schuilenburg (Overijssel) gevestigd betalings-kantoor, ingetrokken wordt.

— Uit 's Hage meldt men, dat aldaar dezer dagen gewacht wordt Z. D. H. de Keurvorst *Frederik Willem*, medeterent van Hessen-Kassel, neef van H. M. de Koningin. Dezelve zal zijnen intrek nemen in *Duin-* en *Veldzigt* op den Scheveningschen weg, nabij het hotel van Z. D. H. den Hertog *van Saxen-Weimar*, welke dezer dagen van uit zijn hoofdkwartier te Boxtel zich insgelijks naar 's Hage begeven heeft.

— Onlangs heeft Z. M. aan den opzigter van het provinciaal archief voor Gelderland den heer *J. A. Nyhoff*, als een blijk van Hoogstdeszelfs tevredenheid over den ijver en deskundigheid, ... bij de rangschikking en inventarisatie van het Culemborgsche archief aan den dag gelegd, eene gouden medaille verleend, ter waarde van vijf-en-twintig dukaten, en last gegeven om ... archief, als Rijks eigendom, naar Arnhem te doen overbrengen, ... daartoe in die stad een geschikt lokaal zou voorhanden zijn.

— Uit 's Bosch meldt men, dat op den 16den dezer over het zuidelijk gedeelte der gemeente Reusel eene hoos is gevallen van

hevigen wind, donder en hagelslagen vergezeld, welke voor de aanzienlijke waarde van *f* 3000 aan te velde staande rogge heeft verwoest.

— Op den 1sten April dezes jaars beliep de bevolking der kolonien van de Maatschappij van Weldadigheid 8445 zielen, als in de vrije kolonien 2502, in de Ommerschans 1350, te Veenhuizen, eerste gesticht 1593; tweede gesticht 1477; derde gesticht [illegible], te Wateren 89; waarvan 74 tot het opvoedingsgesticht van den landbouw behooren; en, eindelijk, 33 zielen, behoorende tot de huisgezinnen van de ambtenaren bij de algemeene directie. Op datzelfde tijdstip bevonden [illegible] in de kolonien 1[illegible] paarden, [illegible] koeijen, 352 stuks jong vee en 2872 schapen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten Mei.

Volgens berigt uit Petersburg van 13 dezer is de Keizer en Keizerin den 8sten naar Moskau gereisd.

— Den 18den Mei is te Berlijn een koninklijk besluit openbaar gemaakt, waarbij magtiging verleend wordt tot het openbaar maken van eenen uitgewerkten staat wegens het bedrag, waarop de rijksontvangsten en uitgaven van het koningrijk voor 1835 zijn vastgesteld. De laatste staat van dien aard, welke op koninklijken last openbaar gemaakt is, liep over het jaar 1832. Volgens de tegenwoordige opgave zijn de ontvangsten en de uitgaven voor 1835 op een gelijk bedrag, te weten op 51,740,000 daalders, geraamd.

De ontvangsten kunnen aldus worden zamengetrokken; opbrengst der domeinen, na aftrek van het inkomen der kroon, 4,212,000 daalders; verkoop van domeinen tot spoedige afbetaling der schuld 1,000,000 d.; bergwerken, zoutmijnen enz., 717,000 d.; posterijen 1,200,000 d.; loterij 669,000 d.; grondbelasting, persoonlijke belasting en patenten 18,112,000 d.; regten van in- en uitvoer, accijnsen, zegelregt enz. 20,052,000 d.; opbrengst van den alleenhandel in zout 5,366,000 d.; inkomsten van het vorstendom Lichtenberg 80,000 d.; en ontvangsten van allerlei aard 332,000 d.

De uitgaven worden aldus opgegeven: renten en aflossing der schuld 8,918,000 d.; pensioenen 2,650,000 d., voortdurende renten 963,000 d.; hooge staats-kollegien 308,000 d.; ministerie van eeredienst, onderwijs enz. 2,685,000 d.; ministerie van binnenlandsche zaken 2,184,000 d.; besturen van handel, nijverheid en waterstaat 1,542,000 d.; onderhoud der wegen en aanleg van nieuwe straatwegen 2,852,000 d.; ministerie van buitenlandsche zaken 681,000 d.; ministerie van oorlog 23,462,000 d.; ministerie van financien 253,000 d.; ministerie van justitie 2,061,000 d.; gewestelijke besturen 1,766,000 d.; paardenstoeterijen 177,000 d.; en buitengewone uitgaven en verbetering des lands 1,350,000 d.

— In de tweede kamer der Badensche Stenden van den 18den dezer heeft de minister *von Boeckh* het verdrag wegens de toetreding van het Groot-Hertogdom tot de groote duitsche tolvereeniging ingediend en de Stenden uitgenoodigd om zoo spoedig mogelijk tot het onderzoek van dit stuk over te gaan. Het hoofddenkbeeld, van de groote duitsche tolvereeniging, hetwelk thans reeds meer dan 20 millioenen Duitschers zamenbindt, – zeide de minister onder anderen daarbij – bestaat daarin, om neven de andere natien, de huishouding van staat der onze als een groot geheel te doen optreden en om aan alle deelgenooten de baan voor den edelsten wedstrijd in het veld der nijverheid, onder gelijke voordeelen en bezwaren, te openen. *Zonder* opoffering van kleine en plaatselijke belangen kon niets groots tot stand komen; zonder opoffering zou dan ook Baden niet in de vereeniging deelen, maar ook niet zonder voordeel; het doel der regering was die opofferingen zoo gering mogelijk te maken, en hij geloofde dat hetzelve, voor zoover zulks zonder benadeeling van de hoogere belangen der geheelen verbonds geschieden konde, bereikt te hebben.

— Op den 2[illegible]sten april is te Ismail en Kischineff in Bessarabie eene ligte aardbeving bespeurd, welker rigting van het noorden naar het zuiden scheen te gaan. Nadat dezelve voorbij was, bemerkte men in den dampkring eene op weerlicht gelijkende schittering, terwijl het weder intusschen stormachtig was.

— De wijnbouw in de Krim gaat met rassche schreden vooruit. Gedurende het jaar 1834 zijn daar weder 1,590,000 wijnranken geplant, en heeft men 492,000 eimer (vaten van 3[illegible]0 flesschen) wijn ingezameld; ook schuimende champagne wordt daar bereid. Ten gevolge der moeijelijke middelen van vervoer blijft echter de prijs zeer laag.

ENGELAND.

LONDEN, den 23sten Mei.

Het voorgevallene bij den intogt van lord *Mulgrave*, als onderkoning van Ierland, heeft op nieuw oorzaak tot levendige woordenwisseling in het Hoogerhuis gegeven. Donderdag vroeg lord *Londonderry*, na gezegd te hebben dat hij in de zitting van den 26sten eene petitie van meer dan vijftig duizend Iersche Protestanten ter tafel zou brengen, of de eerste minister nu reeds officiële berigten omtrent dien intogt had ontvangen, en ofschoon lord *Melbourne* verklaarde te gelooven dat daarbij niets onwettigs had plaats gegrepen, heeft lord *Roden*, in de zitting van gisteren, met de verpligting van ooggetuigen gestaafd, dat op verscheiden der vlaggen en banieren, bij die gelegenheid rondgedragen, de meest oproerige leuzen en teekenen, onder anderen vrijheidsmutsen, stonden afgebeeld. Bij de herhaalde wederlegging dezer aanklagt liet lord *Melbourne* zich zeer scherpe aanmerkingen tegen graaf *Haddington*, den afgetreden Onderkoning, ontvallen, hem verwijtende, bij zijne eerste optreding in den schouwburg te Dublin, het zwaaijen van oranjevlaggen, en andere leuzen der behoudende partij in genoemd gewest, te hebben toegelaten. Eindelijk heeft Zijn Lordschap, op de vraag, dat de instructien, aan lord *Mulgrave* in zijne nieuwe betrekking gegeven en de briefwisseling, tusschen hem en het gouvernement gehouden, aan het Huis zouden worden overgelegd, [illegible] tot aanstaanden maandag verdaagd.

Nog is, eene aanleiding van dit geschil, door den marquis van *Wellesley* verklaard, dat zijn verzoek, om als lord kamerheer ontslagen te worden, geenszins, gelijk men gezegd had, een gevolg was der door hem ontvangen berigten omtrent den bewusten optogt.

In de zitting van donderdag heeft, voorts, lord *Brougham*, na breedvoerig te hebben uitgeweid over de noodzakelijkheid der invoering van verbeteringen in het volksonderwijs, de voordragt van niet minder dan veertien ontwerpen, daartoe betrekkelijk, beloofd, en op de aanmerking van verscheiden bisschoppen, dat, om het gewenschte doel te bereiken, het godsdienstig met het wetenschappelijk onderwijs behoorde gepaard te gaan, ten antwoord gegeven, dat de overtuiging van de moeijelijkheid, om in dit opzigt de wenschen der leden van de gevestigde kerk en die der dissenters, door het volgen van één zelfde plan, te bevredigen, hem over dit punt minder had doen uitweiden, doch dat hij het gansch, in den loop der beraadslagingen, nader zou zien op te zetten.

Het Huis der Gemeenten heeft eene som van acht millioenen ponden sterling toegestaan, voor de uitgaven van het loopend jaar. — Lord *Russell* heeft als afgevaardigde van het vlek Stroud zitting genomen.

Lord *Palmerston*, wien het tot nu toe niet is gelukt zich ergens tot parlementslid te doen verkiezen, zal waarschijnlijk tot de waardigheid van pair verheven worden.

Woensdag is er eene bijeenkomst gehouden van ruim honderd leden van het Lagerhuis, en nog ongeveer twee honderd andere voorname lieden, met oogmerk, om, onder voorzitting van den heer *Coke*, een der ijverigste hervormers, die te Holkam in Norfolk te huis behoort, eene maatschappij op te rigten, bestemd om de zaak der politieke hervormingen op alle mogelijke wijzen te bevorderen en de associatien der behoudende partij, die hier en daar worden opgerigt, zooveel doenlijk tegen te werken.

Aan de universiteit te Oxford is eene poging aangewend, om de van ouds ingevoerde verklaring, die door de leden moet onderteekend worden, door eene andere, meer in den geest der tegenwoordige bewegingspartij ingerigte, te doen vervangen. Het verwerpen van dit voorstel, in eene opzettelijk zamengeroepen groote vergadering, met eene meerderheid van vier honderd negen en vijftig tegen zeven en vijftig stemmen, verschaft aan de conservatieven groote stof tot blijdschap.

— Over Jamaika heeft men alhier het bedroevende berigt ontvangen, dat de oorlogschoener *Firefly*, kapt. luit. *Macdonald*, nabij Belize, in de golf van Mexiko, is verongelukt, ten gevolge waarvan 25 man der equipage, benevens de gezagvoerder, hun graf in de golven hebben gevonden.

— Ter beurse van heden waren genoteerd: de Fondsen [illegible]; Spanje 51 à 52; Holl. W. S. 2½ pCt. 55¾ à 56; [illegible]

Uit de Hand te Koop:

de OUDE HOFSTAD *DAASDONK*, een achterleen van den Huize van Breda, groot circa 165 bunders ZAAI-, WEI-, BOSCHLAND en HEIDE, aan elkander gelegen op den linker oever der Rivier *de Mark*, te Galder onder Ginneken, een groot uur afstand van Breda; – te bevragen ten kantore van den Notaris Mr. DE ROY, te Breda.

*** De Notaris VAN DER MEER, residerende te Waspik, zal, namens zijn principaal, op Vrijdag den 29en Mei 1835, des avonds om 5 ure, ten herberge van THOMAS JANSE DE BONT, in *de Star*, te Waspik aan Benedenkerk, provisioneel veilen, en *veertien* dagen daarna, zijnde Vrijdag den 12den Junij daaraanvolgende, op gelijk uur ter voorschreve plaatse, definitief, publiek Verkoopen:

1e Koop: Eene extra goede BOUWMANSWONING, geschikt voor Heeren-Huizinge en te gelijkertijd voor Bouwerij, voorzien van 4 Kamers, 2 Keukens, ruimen Zolder, grooten Schuur met Stalling voor 6 paarden en 20 beesten, eene schoone Tuin en groote Erf; alles gestaan en gelegen te Waspik, aan Benedenkerk, sectie G, nos. 654 en 655, groot 26 roeden, 5 ellen.

2e Koop: Een extra schoon perceel WEILAND, achter den 1sten koop, gelegen in den Binnenpolder te Waspik, sectie G, nos. 636 en 637, groot 1 bunder, 10 roeden en 10 ellen.

Deze twee koopen zullen eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd gepresenteerd worden, kunnende de woning op 1 Mei 1836 en de weide, bij den slag aanvaard worden. De helft der koopsom kan den kooper op het verhoogde of op andere securiteit tegen 5 pCt. op intrest gehouden.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van den Notaris voornoemd en bij J. P. G. VAN DER MEER, te Raamsdonk.

Zegt het voort.

TE KOOP.

EENE TILBURY,

op Noord-Brabandsch Spoor; – te bevragen bij H. VAN GINNEKE, Zadelmaker te Breda.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.